

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

“ 30 ” 08 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри
внутрішньої медицини № 2

проф. ЗВО Сергій ШЕВЧУК

“ 29 ” 08 2024 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**«ОБСТЕЖЕННЯ, МЕТОДИ ОЦІНКИ ТА КОНТРОЛЮ ПРИ ПОРУШЕННЯХ
ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ»**

Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Освітній рівень	Бакалавр
Освітня програма	ОПП «Фізична терапія», 2023
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Внутрішньої медицини №2
Лектор	Ас. ЗВО Олена ВОЛИНЕЦЬ
Контактна інформація	<i>intmed2@vntu.edu.ua, вул.Пирогова, 56 (морфологічний корпус), (0432) 570379</i>
Укладач силабусу	Ас. ЗВО Олена ВОЛИНЕЦЬ

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 38, складова циклу дисциплін загальної підготовки
Курс/семестр	2 курс (III-IV семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	150 годин /5 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Лекції – 20 год Практичні заняття – 68 год Самостійна робота – 62 год В цілому: аудиторні заняття – 59%, самостійна позааудиторна робота – 41%
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів чи заходів безпеки у зв'язку з введенням воєнного стану- дистанційна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком програми є вивчення основних методів обстеження, оцінки та контролю порушень опорно-рухового апарату для визначення ступеня порушення структури та функції органів та систем, програма орієнтована на отримання професійних компетенцій і здатності вирішувати професійні завдання, спрямовані на діагностику основних порушень опорно-рухового апарату.

Передреквізити. Вивчення дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях опорно-рухового апарату» базується на знаннях основних природничо-наукових дисциплін: анатомії та фізіології людини, медичної біології, медичної хімії, медичної та біологічної фізики, патофізіології, біомеханіки. Закладає основи для вивчення студентами фізичної терапії, ерготерапії та інших предметів навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування знань з обстеження опорно-рухового апарату в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою викладання навчальної дисципліни є: формування системи теоретичних знань, практичних вмінь та навичок студентів щодо обстеження опорно-рухового апарату, виявлення структурних та функціональних змін.

3. Результати навчання.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач має:

Знати:

- основні методи обстеження порушення опорно-рухового апарату (опитування, спостереження, збір анамнезу)
- знати та вміти застосовувати принципи пальпації структур опорно-рухового апарату
- основні принципи підготовки, проведення, інтерпретування методів дослідження опорно-рухового апарату;
- топографічні орієнтири для дослідження розмірів кінцівок та їх сегментів; антропометричні індекси для оцінки пропорцій тіла, гармонійності розвитку;
- основні методи та прийоми антропометричних обстежень людини: антропометрію, антропоскопію та оцінку отриманих результатів;
- способи визначення інтенсивності та динаміки болю
- методи оцінки активного та пасивного руху в кінцівках

- методи визначення м'язової сили (ММТ, динамометрія)
- техніку вимірювання амплітуди руху в суглобах (гоніометрія)
- тести для визначення рівня координації та рівноваги
- основні тести щодо оцінювання функціональності опорно-рухового апарату
- алгоритм оцінки розмірів і стану резидуальної кінцівки
- нормативні акти в галузі системи охорони здоров'я, особливо в області захисту прав пацієнтів.
- принципи доказової медицини.
- принципи медичної етики та деонтології.
- чинне законодавство та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я.
- основи права в медицині.
- передові інформаційні та Інтернет технології.
- сучасну наукову літературу та науково-практичну періодику за фахом, методи її аналізу та узагальнення.

Уміти :

- Застосовувати основні методи обстеження порушення структури опорно-рухового апарату
- Використовувати основні методи оцінки функціональності опорно-рухового апарату
- оцінювати та аналізувати отриману інформацію
- визначати і правильно документувати необхідні відомості про пацієнта, щоб отримати інформацію і враховувати думки колег та інших експертів.
- передати відповідну інформацію і роз'яснення в зрозумілій і належній формі, для пацієнта (усно та письмово) з сім'єю і з колегами та іншими експертами з метою спільної участі в плануванні і здійсненні медичної допомоги.
- керуватися чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, організацію реабілітаційної допомоги.
- працювати в тісному контакті з суміжними спеціалістами та службами.
- дотримуватися принципів медичної деонтології.
- вести лікарську документацію. Постійно вдосконалювати свій професійний рівень.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях опорно-рухового апарату	III-IV семестр 150 год/ 5 кредити	Лекції №№ 1-10 Практичні заняття №№ 1-34 Теми для самостійного опрацювання №№ 1-11
--	--------------------------------------	--

Дисципліна включає 34 теми, які складають 1 змістовий модуль.

Змістовий модуль

Тема 1. Методи обстеження опорно-рухового апарату. Збір анамнезу. Спостереження. Оцінка загального стану і визначення толерантності до навантаження.

Тема 2. Загальний і місцевий огляд. Пальпація. Аускультация. Перкусія.

Тема 3. Поняття «червоних прапорців». Оцінка стану шкіри і рубця. Визначення стадії пролежнів.

Тема 4. Визначення антропометричних даних. Індекс маси тіла. Характеристики і типи тілобудови.

Тема 5. Соматоскопія. Вимірювання окружності грудної клітки, талії, тазу, довжини кінцівок. Клінічне значення знання топографічного орієнтира.

Тема 6. Поняття резидуальної кінцівки (ампутаційної кукси). Правила її вимірювання і обстеження.

Тема 7. Методи оцінки болю. Поняття характеристики, походження, локалізації, іррадіації болю. Поняття «тригерна точка», «тригерна ділянка».

Тема 8. Основні шкали по визначенню інтенсивності болю. Поняття фантомного болю і фантомного відчуття.

Тема 9. Фізикальне обстеження суглобів. Огляд. Поняття активного і пасивного руху в суглобах. Поняття альгофобічного обмеження рухів. Поняття «скутості суглобів». Поняття «контрактура», види.

Тема 10. Клінічне застосування знання і аналізу біомеханіки суглобів. Поняття «суглобова гра».

Тема 11. Вимірювання амплітуди суглобів. Гоніометрія. Поняття. Основні принципи виконання. Гіпермобільність суглобів.

Тема 12. Алгоритм обстеження суглобів верхніх кінцівок. Нормативні показники

Тема 13. Алгоритм обстеження суглобів нижніх кінцівок. Нормативні показники. Деформації суглобів (вальгусна, варусна).

Тема 14. Фізикальне обстеження м'язів нижніх і верхніх кінцівок. Мануальне м'язове тестування. Загальні правила виконання. Динамометрія.

Тема 15. Алгоритм тестування м'язових груп, які забезпечують основні рухи в суглобах верхніх кінцівок.

Тема 16. Алгоритм тестування м'язових груп, які забезпечують основні рухи в суглобах нижніх кінцівок.

Тема 17. Дослідження тону та функціональної здатності м'язів. Поняття спастичності. Шкали визначення спастичності.

Тема 18. Поняття витривалості м'язу. Ізометричне скорочення м'язу, як метод обстеження.

Тема 19. Поняття балансу. Основні методи і проби для визначення рівня балансу. Тести прогнозованого рівня мобільності у пацієнтів з ампутацією.

Тема 20. Основні методи визначення ступеня функціональної незалежності (шкала Бартела, FIM, домени МКФ)

Тема 21. Кількісна оцінка складних рухових актів із застосуванням шкал і тестів (тест Up&Go і інші)

Тема 22. Визначення і дослідження патернів ходи.

Тема 23. Патологічні патерни ходи.

Тема 24. Етапи вертебродіагностики. Статичний огляд. Порушення форми хребта.

Тема 25. Етапи вертебродіагностики. Динамічний огляд. Гіпермобільність хребта.

Тема 26. Особливості обстеження пацієнтів дитячого, підліткового віку.

Тема 27. Особливості обстеження пацієнтів похилого віку.

Тема 28. Особливості обстеження фізичним терапевтом пацієнтів ревматологічного профілю

Тема 29. Особливості обстеження пацієнтів фізичним терапевтом ортопедичного профілю

Тема 30. Особливості обстеження пацієнтів фізичним терапевтом травматологічного профілю

Тема 31. Особливості обстеження пацієнтів фізичним терапевтом вертебологічного профілю

Тема 32. Особливості обстеження фізичним терапевтом пацієнтів з протезом верхніх та нижніх кінцівок.

Тема 33. Комп'ютерне тестування

Тема 34. Диференційний залік

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання обстеження, оцінки та контролю при порушеннях опорно-рухового апарату.

На практичних заняттях студенти здійснюють розбір теми практичного заняття, проводять клінічний розбір тематичного пацієнта та розв'язують клінічно-орієнтовані ситуаційні задачі та тестові завдання.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання практичних навичок, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем для індивідуальної роботи. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра внутрішньої медицини №2/Студенту/Очна форма навчання/ Терапія та реабілітація/ 2 курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини №2#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційних задач, проведення клінічного обстеження тематичного пацієнта, з призначення плану обстеження та лікування.
Підсумковий контроль дисципліни – диференційований залік	Методи: передекзаменаційне тестування, усне опитування (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/>Загальна інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за передекзаменаційне тестування (15-30 балів), усне опитування (35-50 балів) Оцінка за диференційований залік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
122-140,99	E	-	зараховано
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студента

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного та підсумкового контролю

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати латинською термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «добре» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60.5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до теста.

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті

ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>)

12 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце на міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи

11 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав I місце на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або I місце на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи, або приймав участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

10 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який отримав призове місце (II-III) на внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або на студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи; або за участь (без призового місця) міжвузівських олімпіадах з дисципліни або призове місце на міжвузівській/міжнародній науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

9 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який брав участь (без призового місця) у внутрішньовузівській олімпіаді з дисципліни або студентській науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

8 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який активно брав участь у роботі студентського наукового гуртка, опублікував друковану роботу за результатами науково-практичного дослідження, але не брав особисто участь у студентській науковій конференції, підготував стендову доповідь.

6-7 балів – додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 3 таблиць, або навчальний відеофільм для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

3-5 балів додаються до оцінки з дисципліни студенту, який виготовив не менше 2 таблиць, або створив тематичну ілюстровану презентацію (не менше 2) для поповнення наочного забезпечення викладання дисципліни (з урахуванням обсягу та важливості виконаної роботи).

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки при роботі з медичними приладами, безпеки поведінки в умовах стаціонару клінічної бази проводиться на першому практичному занятті викладачем.

У зв'язку з воєнним станом в Україні лекції не викладаються аудиторно. Під час надходження сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» забезпечується безумовне дотримання такого алгоритму дій: припинення заняття, організоване переміщення студентів під керівництвом викладача, який проводить заняття, в укриття цивільного захисту і перебування там до сигналу «ВІДБІЙ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ».

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття, маска, при необхідності). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача: при виконанні практичних завдань робоче місце повинно зберігатись у порядку та бути прибраним після завершення заняття.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини №2#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. Відпрацювання пропущених лекцій здійснюється після надання конспекту лекційного матеріалу, або написання інформаційного повідомлення чи підготовки власної презентації з теми пропущеної лекції.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та лекцій та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини № 2/ Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> внутрішньої медицини № 2/ Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини №2/ Студенту.

Основна (базова):

1) Фізична терапія Підручник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Фізична терапія» на 1-му медичному факультеті Карлового університету / Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. - Київ. - 2019.;

2) Сітовський А. М. С 41 Основи реабілітаційного обстеження при порушенні діяльності опорно-рухового апарату: навч.-метод. посібник. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки. 2022. 89 с.

3) Шкали в нейрореабілітації, укладачі М.В. Гуляєва, Н.І. Піонтківська, М.І. Піонтківський, 2014р. 68с.

4). МОЗ України ДП «Державний Експертний Центр МОЗ України» Управління хронічним болем, клінічна настанова, заснована на доказах, 2023

Додаткова :

1). Braddom's Physical Medicine and Rehabilitation 6th Edition.;

2). Physical Rehabilitation 7th edition Susan B.O. Sullivan, Thomas J. Shmitz, George D. Fulk

3). Traeger A., Buchbinder R., Harris I. et al. Diagnosis and management of low-back pain in primary care. CMAJ. 2017. 189(45). E1386-95. doi: 10.1503/cmaj.170527

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.moz.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України.

2. <http://www.president.gov.ua/documents/6782015-19605> - Указ Президента України «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю»

3. <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-iz-vprovadzhennya-v-ukrayini-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittyediyalnosti-ta-zdorovya-ta-mizhnarodnoyi-klasifikaciyi-funkcionuvannya-obmezhen-zhittyediyalnosti-ta-zdorovya-ditej-i-pidlitkiv> - Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1008-р «Про затвердження плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків»

4. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> - Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»

5. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2961-15> - Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»

6. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12> - Закон України «Про фізичну культуру і спорт».

7. Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова: <http://vnmu.edu.ua>

8. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>

9. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/5>. IREX Програма Реінтеграції Ветеранів. — Липень 2021 рік. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ Навчальні матеріали для реабілітологів, які працюють з ветеранам <https://www.irex.org/sites/default/files/Healthcare%20Utilization%20Among%20Veterans%20%E2%80%93%20Ukrainian.pdf>

10. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>

11. <http://www.medstat.com.ua>

12. <http://www.cochrane.org>

13. <https://rehabprime.com/>
14. <https://physrehab.org.ua>
15. <https://www.physio-pedia.com/home/>
16. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
17. Калькулятор індексу маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>
18. <http://medscape.org/>
19. <https://uapt.org.ua>

Презентації лекцій, Методичні рекомендації до практичних занять та СРС, Консультації (два рази на тиждень згідно графіку консультацій)

9. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини №2/ Студенту).

10. **Питання до підсумкового контролю дисципліни** опубліковані на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини №2/ Студенту).

Силабус з дисципліни «Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях опорно-рухового апарату» обговорено та затверджено на засіданні кафедри внутрішньої медицини № 2 (протокол № 1 від «29» 08 2024 року)

Відповідальний за курс

ас. Олена ВОЛИНЕЦЬ

Завідувач кафедри

д.мед.н., професор ЗВО Сергій ШЕВЧУК